Region Stockholm

Diarienummer
RS 2026-0028

Klimat- och regionutvecklingsnämnden

Budgetunderlag inför Budget 2027

ÅR 2026

Innehållsförteckning

1 Prioriterade frågor - Utvecklingsdirektörens kommentar 3

2 Frågor för hantering i RF i Budget 2027 5
2.1 Frågor för hantering i samband med Budget 2027 5
2.2 Förslag till justeringar av reglemente/ägardirektiv 6

3 Ekonomiska förutsättningar 7
3.1 Resultaträkning 7

4 Investeringar 2027-2036 8
4.1 Antaganden och förutsättningar 8

5 Hållbarhetsbedömning för prioriterade åtgärder 9
5.1 Planerade åtgärder 9

1 Prioriterade frågor - Utvecklingsdirektörens kommentar

Under budgetåret 2027 och planåren 2028–2029 behöver klimat- och regionutvecklingsnämnden prioritera ett antal strategiska områden. Detta för att genomföra sitt uppdrag och skapa värde för invånarna i enlighet med regionfullmäktiges beslut och viljeriktning.

För att uppnå regionfullmäktiges mål om en hållbar regional utveckling krävs ett tydligt regionalt ledarskap. Det innebär att klimat- och regionutvecklingsnämnden verkar tillsammans med Stockholms läns aktörer för en tätare regional samverkan, ett starkt gemensamt ansvarstagande och en gemensam syn på prioriteringar i det regionala utvecklingsarbetet samt den fysiska regionplaneringen.

I den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen beskrivs visionen om att Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva och hållbara storstadsregion. För att uppnå visionen kommer nämnden att arbeta med det regionala utvecklingsansvaret och särskilt prioritera att utveckla klimatarbetet i Stockholmsregionen, minska de inomregionala skillnaderna i livsvillkor, en bättre bostadsförsörjning som möter invånarnas behov, ett mer robust och pålitligt transportsystem, säkrad energiförsörjning för ökad elektrifiering samt ökat fokus på kompetensförsörjning.

Minskade inomregionala skillnader i livsvillkor

En av Stockholmsregionens viktigaste utmaningar är skillnaderna i livsvillkor mellan Stockholms läns olika delar, vilket syns tydligt i faktorer som utbildningsnivå, arbetsmarknadsdeltagande, skolresultat och folkhälsa. Frågorna är viktiga inte bara för invånarna som lever och bor i Stockholmsregionen, utan också för regionens tillväxt, konkurrenskraft och framtida utveckling. Nämnden ska stärka arbetet med minskade inomregionala skillnader, jämlika livsvillkor och en socialt hållbar region. Region Stockholm har en viktig roll som möjliggörare tillsammans med andra aktörer, och kan bidra med analys- och kunskapsunderlag, samverkansytor och gemensamma prioriteringar.

En bättre bostadsförsörjning som möter invånarnas behov

Bostadsförsörjningen i Stockholmsregionen är fortsatt en stor utmaning. Bostadsbristen och trösklarna till en bostad påverkar flera områden så som invånarnas livsvillkor, trygghet, kompetensförsörjning och regionens konkurrens- och attraktionskraft. Under 2025 inrättade Region Stockholm ett internt bostadskansli för att stärka arbetet med bostadsfrågor och initiera pilotprojekt i samverkan med externa aktörer. Syftet är att ge bättre stöd till kommuner och externa parter samt integrera ett bostadsperspektiv inom Region Stockholms övriga verksamhetsområden. Bostadskansliet kommer att fortsätta att utvecklas under 2027, bland annat genom ökad samverkan med näringsliv och akademi samt genom samarbete med kommunala företrädare för att identifiera gemensamma behov och för att ta fram kunskapsunderlag.

Säkerställa ett mer robust och pålitligt transportsystem

För att Stockholmsregionen ska fortsätta vara en attraktiv och konkurrenskraftig storstadsregion krävs långsiktiga investeringar i infrastrukturens underhåll, utveckling och tillgänglighet. Genom att säkerställa ett robust, tillgängligt och hållbart transportsystem kan Stockholmsregionen fortsätta att vara en motor för Sveriges tillväxt. Klimat- och regionutvecklingsnämnden har bland annat ansvar för cykelfrågan inom detta område. Cykel som transportmedel har en given plats i en attraktiv och långsiktigt hållbar region. En ökad andel cykling bidrar till goda förutsättningar för att nå ett mer hållbart samhälle såväl socialt

som ekonomiskt och ekologiskt.

Den regionala cykelplanen för Stockholms län pekar ut en riktning för cykelplaneringen i Stockholmsregionen och bidrar till genomförandet av den regionala utvecklingsplanen.

Säkra energiförsörjningen för ökad elektrifiering

Situationen för överföring av el är tidvis ansträngd och riskerar att förvärras då Stockholmsregionen är en tillväxtregion, och därför har ökade elbehov inom flertalet sektorer. Regionalt Elförsörjningsforum Stockholms län (REST) arbetar för att säkra elförsörjningen, möjliggöra en grön omställning av transportsektorn, attrahera näringslivsetableringar till Stockholmsregionen samt för att förebygga risken att samhällsnödvändiga funktioner som kollektivtrafik eller sjukvård inte fungerar. I samarbetet ingår Region Stockholm tillsammans med Länsstyrelsen i Stockholms län, Svenska kraftnät, Vattenfall, Ellevio, E.ON, och Stockholm Exergi. Under kommande år kommer fokus för REST att vara stärkt samverkan med fler nyckelaktörer i samhället för att säkerställa att den förstärkning av elnäten som planeras kan genomföras i tid. Detta är en viktig pusselbit för att klara energiförsörjningen i Stockholmsregionen.

Ökat fokus på kompetensförsörjningen i Stockholmsregionen

Kompetensförsörjningen är ett av de största tillväxthindren för näringslivet och en stor utmaning för Stockholmsregionens utveckling. Klimat- och regionutvecklingsnämnden har en viktig roll i arbetet med att stärka kompetensförsörjningen genom ansvaret för uppföljning av och arbetet med den regionala utvecklingsplanen. Behovet av kompetensförsörjning växer inom flera branscher och den demografiska utvecklingen medför att färre invånare ska försörja fler samtidigt som arbetslösheten ökar, särskilt långtidsarbetslösheten. Region Stockholm har genom sitt regionala utvecklingsuppdrag ett ansvar och en viktig roll i arbetet för att möta utmaningarna på arbetsmarknaden och stärka Stockholmsregionens konkurrenskraft. Detta arbete ska även fortsatt ske genom den regionala samverkansplattformen Kompetensarena Stockholm.

Utvecklat klimatarbete i Stockholmsregionen

Klimat- och regionutvecklingsnämnden bidrar till genomförandet med aktiviteter och uppföljning av Klimatfärdplan 2050 för Stockholmsregionen (TRN 2016–0082) samt genomförande av Strategi för hantering av massor i Stockholms län (RS 2023-0397). För att nå framgång i arbetet med genomförandet, sker genomförandet i dialog med Stockholmsregionens aktörer och med fokus på de största utsläppskällorna, bebyggelse och transporter. Under 2027 ska samverkan fortsätta inom Klimatarena Stockholm som är en arena för att accelerera klimatomställningen inom bygg- och anläggning samt plast. Klimatarenan är ett gemensamt initiativ av Region Stockholm och Länsstyrelsen i Stockholms län. Den är en viktig plattform för att samla branscher kring målsättningar och effektiva åtgärder med fokus på minskat fossilberoende, minskad energianvändning och cirkulära processer så att målet om netto-noll 2045 kan nås.

Utvecklingen av en cirkulär ekonomi är en förutsättning för att klimatmålen ska kunna nås. Under 2027 kommer arbetet med cirkulär ekonomi att växlas upp genom utveckling av kunskapsunderlag, framtagande av förslag på strategisk riktning för Stockholmsregionen samt utvecklade samarbeten med Stockholmsregionens aktörer.

Region Stockholm arbetar aktivt med att leda genomförandet av den regionala utvecklingsplanen

I maj 2026 antog regionfullmäktige en ny regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen (RS 2025-0760). Under 2027 är genomförandefasen påbörjad och arbetet kommer att växlas upp.

För att uppnå full nytta och effekt i genomförandet, har Region Stockholm en ambition att växla upp det regionala utvecklingsuppdraget, vilket innebär att nämnden kommer att arbeta för att:

- Verka tillsammans med kommuner, näringsliv och akademin för att genomföra den regionala utvecklingsplanen samt fortsätta arbetet med de regionala utvecklingsanslagen och finansieringsmöjligheter kopplat till regional utveckling.
- Förbättra det strategiska påverkansarbetet och förstärka nämndens förmåga att ta fram och tillgängliggöra kunskapsunderlag och analyser som stöd för hållbar regional utveckling. Detta innebär bland annat att noggrant följa utvecklingen i Stockholmsregionen och arbetet med genomförandet av den regionala utvecklingsplanen.
- Inrätta ett regionalt samverkansforum mellan Region Stockholm och Stockholms läns kommuner i syfte att stärka genomförandet av den regionala utvecklingsplanen.
- Genomföra färdplanerna för de regionala stadskärnorna i nära samverkan med berörda regionala aktörer.

2 Frågor för hantering i RF i Budget 2027

2.1 Frågor för hantering i samband med Budget 2027

Klimat- och regionutvecklingsnämnden bedömer att följande frågor behöver hanteras i Budget 2027, för att regionfullmäktiges mål *Regional utveckling för en attraktiv tillväxtregion* ska nås.

En säker och stabil livsmedelsproduktion och livsmedelsförsörjning

För att underlätta utvecklingen av ett hållbart livsmedelssystem samverkar Region Stockholm med Länsstyrelsen Stockholm och Lantbrukarnas riksförbund Mälardalen i arbetet med Stockholms läns livsmedelsstrategi. Under 2027 kommer klimat- och regionutvecklingsnämnden att arbeta vidare med uppdraget utifrån ett regionalt samarbete för ökad livsmedelsproduktion i Stockholmsregionen. Fokus ska vara på ett långsiktigt arbete för genomförande av den regionala livsmedelsstrategin och en fortsatt samverkan med noderna Agro Stockholm och MatLust. Arbetet ska främja beredskap, innovation, företagsutveckling, lokal produktion och samverkan med kommuner och näringsliv. Region Stockholm ska samverka internt för att öka beredskapen, mängden lokalproducerade livsmedel i patientmåltider och för en hållbar konsumtion vid såväl normaldrift som vid en eventuell samhällsstörning.

Kostnaden för etableringen av Agro Stockholm beräknas rymmas inom befintlig ram.

En tillgänglig och livskraftig skärgård

I Stockholmsregionen planeras det för att ge invånarna förutsättningar att bo, arbeta och leva i livskraftiga lokalsamhällen oavsett var de bor. Region Stockholm arbetar för att främja levande skärgårdssamhällen året runt. Arbetet med att främja samverkan och sträva mot landsbygds- och skärgårdsstrategins mål ska fortsätta 2027. Samverkan ska främjas genom att utveckla dialogen med berörda kommuner och andra regionala aktörer med fokus på strategins fyra strategiska insatsområden; förbättra tillgängligheten, utveckla attraktiva och livskraftiga lokalsamhällen, stärka det lokala näringslivet samt utveckla natur-, kultur- och rekreationsvärden.

Nämndens arbete med en säsongsförlängning i skärgården med målår 2030 kommer att fortsätta under 2027 och kräver fortsatt finansiering och utveckling. Arbetet utgår från handlingsplanen för säsongsförlängning (KRN 2023–0111). Arbetet med att förlänga säsongen i

Stockholms skärgård behöver samordning och ökad genomförandekraft. Region Stockholm föreslås ha en fortsatt strategisk roll som bistår i arbetet med att utveckla hur en säsongsförlängning kan bli verklighet. Arbetet ska ske genom insatser som stärker förutsättningar för ökat boende och företagande, där prioritet under 2027 ligger på information, kommunikation samt insatser som förenklar för bofasta, besökare och företagare. För att ytterligare öka förutsättningarna för genomförandet ska nämnden involvera andra bolag och förvaltningar som har uppdrag där skärgårdens utveckling påverkas, bland annat trafikförvaltningen.

Nämnden föreslår en långsiktig satsning på arbetet med säsongsförlängning och att nämnden finansierar uppdraget med fem miljoner kronor årligen fram till målår 2030, vilket ryms inom befintlig ram.

Ett långsiktigt stärkt regionalt arbete med besöksnäringen
Besöksnäringen är ett regionalt så kallat styrkeområde och en viktig del av Stockholmsregionens attraktionskraft, konkurrenskraft och hållbara tillväxt.

Slutsatserna från det fyra år långa EU-finansierade genomförandeprojektet Besökskraft Stockholmsregionen visar en bred samsyn om behovet av stärkt regional samordning och arbete med besöksnäringen. Under 2027 föreslås Region Stockholm ta en tydlig och långsiktig roll som sammanhållande kraft för strategisk samverkan inom besöksnäringen. Arbetet ska fokusera på att stärka regional samordning samt utveckla kunskaps- och analysunderlag. Vidare ska arbetet fokusera på att skapa strukturer för kontinuerlig dialog mellan kommuner, näringsliv och övriga nyckelaktörer. Kostnaden för detta beräknas rymmas inom befintlig ram.

Uppföljning av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen

Klimat- och regionutvecklingsnämnden föreslår att indikatorn som följer upp målet ""Region Stockholm jobbar aktivt med att leda genomförandet av den regionala utvecklingsplanen” och som lyder: Andel indikatorer i årlig RUFS-uppföljning som bedöms som uppfyllda, tas bort.

Indikatorns måluppfyllnad är ett resultat av flera aktörers arbete inom ramen för den regionala utvecklingsplanen, vilket innebär att resultaten inte enbart speglar Region Stockholms bidrag till det regionala utvecklingsarbetet. Den regionala utvecklingsplanen följs noggrant upp årligen och redovisas i rapporten ”Läget i Stockholmsregionen”. Den nya regionala utvecklingsplan som antogs av regionfullmäktige i maj 2026 innehåller också nya mål, vilket innebär att indikatorn inte längre bedöms vara aktuell.

2.2 Förslag till justeringar av reglemente/ägardirektiv

Nämnden har inte identifierat något behov av att reglementet ändras.

3 Ekonomiska förutsättningar

3.1 Resultaträkning

Resultat	Utfall 2025	Budget 2026	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029
Anslag	190	196	0	202	208	214
Övriga bidrag	0	0	0	0	0	0
Övriga intäkter	0	0	0	0	0	0
Verksamhetens intäkter	**190**	**196**	**0**	**202**	**208**	**214**
Personalkostnader inkl inhyrd personal	-2	-2	0	-2	-2	-2
Lämnade bidrag	-104	-92	0	-99	-95	-97
Lokal- och fastighetskostnader	0	0	0	0	0	0
IT- och telekostnader	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	-84	-103	0	-102	-111	-115
Verksamhetens kostnader	**-190**	**-196**	**0**	**-202**	**-208**	**-214**
Avskrivningar	0	0	0	0	0	0
Finansnetto	1	0	0	0	0	0
Resultat**	**0,8**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

* mkr
** Avser resultat före bokslutsdispositioner.

Verksamhetsanslaget för klimat- och regionutvecklingsnämnden 2027 uppgår till 202 miljoner kronor. Planåren 2028-2029 uppgår verksamhetsanslaget till 208 respektive 214 miljoner kronor. Nämndens resultatkrav uppgår till noll kronor åren 2027-2029. Anslaget följer regionfullmäktiges beslut om budget 2026 och uppräkningen för 2029 följer regionledningskontorets anvisningar.

Personalkostnader

De personalkostnader som redovisas i budget utgörs av nämndarvode.

Lämnade bidrag

Den största delen av nämndens ekonomiska resurser förs genom bidrag vidare till andra organisationer som Region Stockholm stödjer. Några av dessa organisationer är Skärgårdsstiftelsen, Leader Stockholmsbygd, Stockholm Archipelago och Skärgårdens Intresseföreningars Kontaktorganisation (SIKO). Här ingår även anslaget för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling (Ahrtsu), som finansierar projekt enligt Region Stockholms strategiska inriktning och prioriteringar, se sammanställningen i tabellen nedan.

Avtalet med Skärgårdsstiftelsen gäller för perioden 2024-2027. Driftsbidraget räknas upp med cirka 3,3 procent årligen och det separata fastighetsinvesteringsbidraget pågår till och med 2027. Under 2027 ska ett nytt avtal för perioden 2028-2031 tas fram. Angivna kostnader för Skärgårdsstiftelsen för planåren i tabellen avser endast ett antagande om driftsbidrag med uppräkning på 3,3 procent.

Ett nytt avtal är under framtagande med Stockholm Archipelago för perioden 2027-2029, där Region Stockholms andel av finansieringen höjs med 0,05 miljoner kronor.

För år 2027 föreslås att anslaget för Ahrtsu ökas med fem miljoner kronor till 25 miljoner kronor. För planåren 2028-2029 föreslås att anslaget ökas med ytterligare tio miljoner kronor per år till 35 miljoner kronor.

Bidrag som utbetalas av klimat- och regionutvecklingsnämnden, Tkr	2026	2027	Plan 2028	Plan 2029
Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län, drift	55 023	56 824	58 699	60 636
Skärgårdsstiftelsen i Stockholms län, fastighetsinvesteringsavtal	15 000	15 000	0	0
Leader Stockholmsbygd	600	600	600	600
Skärgårdens intresseföreningars kontaktorganisation, SIKO	500	500	500	500
Stockholm Archipelago	625	680	680	680
Anslaget för hållbar regional tillväxt och skärgårdsutveckling (Ahrtsu)	20 000	25 000	35 000	35 000
Summa bidrag	**91 748**	**98 604**	**95 479**	**97 416**

Övriga kostnader i resultaträkningen delas in i tre områden enligt nedan.

Förvaltningsstöd

Den näst största budgetposten utgörs av förvaltningsstödet som nämnden köper av regionstyrelsen. Kostnaden beräknas preliminärt uppgå till 68 miljoner kronor för 2027, en uppräkning på tre procent har använts för åren 2028-2029, då kostnaderna ökar till 70 respektive 72 miljoner kronor. Utöver tjänsterna som nämnden köper av regionstyrelsen tillkommer kostnader för olika system och tjänster från serviceförvaltningen på cirka en miljon kronor årligen.

Verksamhetskostnader

Övriga kostnader i nämndens budget 2027, totalt 27 miljoner kronor, fördelas på kostnader för aktiviteter för att genomföra nämndens löpande uppdrag och uppdrag i budget. Flera av uppdragen är långsiktiga, exempelvis att stärka arbetet med de utpekade nyckelområdena i Läget i Stockholmsregionen, säsongsförlängning i skärgården, besöksnäringen, arbetet inom Klimatarena Stockholm, fortsatt utveckling av bostadskansliet och utveckling av arbetet med ett livsmedelskluster.

För planåren 2028-2029 fördelas 34 respektive 35 miljoner kronor till verksamhetskostnader.

Medlemsavgifter

Klimat- och regionutvecklingsnämnden ansvarar för medlemskap å Region Stockholms vägnar i flera olika organisationer som bidrar till det regionala utvecklingsarbetet. Budget för medlemsavgifter 2027 uppgår till sex miljoner kronor, med en uppräkning på tre procent för åren 2028-2029.

4 Investeringar 2027-2036

4.1 Antaganden och förutsättningar

Klimat- och regionutvecklingsnämnden har inga investeringar och ingen plan för investeringar 2027–2036.

5 Hållbarhetsbedömning för prioriterade åtgärder

5.1 Planerade åtgärder

Nämndens planerade arbete inom de prioriterade områdena bidrar indirekt till utsläppsminskningar samt till att klimatmål inom regionen kan uppnås.

Insatserna inom REST stärker länets elnätskapacitet, vilket möjliggör en större andel förnybar elproduktion. Detta kan i sin tur bidra till att både andra aktörer i länet och Region Stockholm når sina klimatmål. En central faktor för att nå Region Stockholms klimatmål, utan att klimatpåverkan ökar till följd av en förlängd säsong, är att ställa krav på en ökad andel förnybara drivmedel inom skärgårdstrafiken.

Arbetet med att utveckla transportinfrastrukturen i Stockholmsregionen samt att öka cyklandet genom förbättrad infrastruktur och bättre förutsättningar för cykeltrafik bidrar också till att nå Region Stockholms klimatmål. Dessa insatser minskar de direkta utsläppen från transporter.

Klimatarena Stockholm bidrar genom åtgärder som stärker företag och kommuner i deras arbete med att minska klimatpåverkan från bygg- och anläggningssektorn samt plastanvändning. Fokus ligger på att stödja regionala aktörer i att minska både direkta utsläpp och indirekta utsläpp kopplade till inköp av energi, varor och tjänster.

Åtgärderna genomförs inom ramen för befintlig budget.